

ОБЛІКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ІНТЕГРОВАНІЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС

Лобода Н. О.

Львівська державна фінансова академія

В останнє десятиріччя в Україні відбуваються складні процеси реформування системи бухгалтерського обліку. Сьогодні неможливо уявити жодного підприємства, яке б не користувалося інформаційним програмним забезпеченням для ведення обліку. Використання інформаційних технологій дало змогу полегшити роботу працівників, звести до мінімуму втручання людини у виробничих процес, скоротити час на виготовлення продукції, зменшити витрати на оплату праці, спростити процес управління підприємством в цілому. Початком автоматизованого ведення обліку можна вважати момент виокремлення однієї із форм ведення обліку, а саме комп'ютерної. Хоча, як показали дослідження, комп'ютер спочатку використовували як механічний набір працівником необхідної бухгалтерської інформації або як калькулятор. Згодом, з розвитком науки і техніки, компанії почали розробляти та удосконалювати програмне забезпечення для підприємств усіх форм власності та видів діяльності, за допомогою яких стали вирішуватись більш складні задачі в обліку, наприклад нарахування заробітної плати, відпускних, лікарняних, облік основних засобів, запасів, нарахування амортизації тощо. Найпоширенішими програмами автоматизації бухгалтерського обліку є 1С: Бухгалтерія, Парус-Бухгалтерія, Бест-Про, Галактика та багато інших. Більшість програм автоматизації процесів діяльності підприємств можна налаштувати для підприємств з урахуванням його особливостей та специфіки діяльності, при цьому враховуючи запровадження єдиних світових стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, а також зробити максимально зручними для їх використання конкретними користувачами.

Вагомий внесок у вирішення питань щодо застосування інформаційних систем і технологій в обліку внесли такі відомі вчені-економісти, як Ф. Бутинець, Н. Дорош, М. Кужельний, П. Куцик, С. Івахненко, Г. Кірейцев, Ю. Кузьмінський, Н. Малюга, Є. Мних та інші.

Бухгалтерський облік як процес є логічною послідовністю стадій, які відбуваються у чітко визначеному порядку та не можуть відокремлюватися одна від одної. Першою стадією є організація бухгалтерського обліку, яка є необхідною та обов'язковою передумовою його ведення. Організація передбачає визначення осіб, відповідальних за ведення обліку, правил його ведення і забезпечення відповідними технічними засобами здійснення цього процесу.

Проведенні дослідження досвіду французьких бухгалтерів щодо формулювання принципів організації бухгалтерського обліку показав, що в другій половині ХХ ст.. французькі бухгалтери вперше сформулювали шість принципів організації обліку: механізація обліку, економія часу, економія праці, скорочення строків, безпека, чіткість. Як бачимо, механізація обліку є одним із перших і важливих принципів. Механізація забезпечує підвищення продуктивності праці, скорочення тривалості виробничого циклу, підвищення якості виробленої продукції, заміну важкої, монотонної праці кваліфікованою працею оператора і наладчика машин і механізмів. З плином часу на зміну механізації прийшла автоматизація, а згодом – комп'ютеризація виробничих процесів (це процес більш широкого застосування ЕОМ у народному господарстві вирішення найважливіших

народногосподарських задач, таких як підвищення продуктивності праці, покращення якості продукції, підвищення ефективності наукових досліджень, удосконалення системи управління та обслуговування [1, с.117].

Через активізацію євроінтеграційних процесів в Україні, розвиток міжнародного співробітництва, залучення іноземних інвестицій в економіку України, виходом вітчизняних підприємств на міжнародні ринки капіталу, необхідне подальше реформування всієї системи бухгалтерського обліку (як введення обліку, так і запровадження найсучасніших програм автоматизації бухгалтерського обліку) згідно з міжнародними стандартами, для забезпечення відкритості, прозорості, зіставлення показників фінансової звітності суб'єктів господарювання, удосконалення процесу ведення обліку та прийняття ефективного управлінського рішення. Сучасне програмне забезпечення дає змогу повністю автоматизувати обліковий процес, який починається від моменту введення даних з первинних документів, включаючи автоматизоване формування проводок, заповнення відповідних реєстрів обліку та формування звітних форм документів. Можна сказати, що сучасний бухгалтер лише вводить інформацію з первинних документів – початкові дані і отримує результат – інший потрібний документ чи звіт, а все інше виконує спеціальна комп'ютерна програма, що суттєво полегшує та прискорює обліковий процес.

В даний час автоматизація бухгалтерського обліку за допомогою комп'ютера не є складним завданням ні для розробника, ні для користувача бухгалтерських програм. Сьогоднішня простота рішення комп'ютеризації бухгалтерського обліку досягнута складним шляхом: від комп'ютеризації окремих ділянок роботи до встановлення пов'язаних баз даних для зведення балансу підприємства.

Доступність сучасних комп'ютерних мов та зростання рівня комп'ютерної грамотності фахівців в області економіки та бухгалтерського обліку дозволяють створювати в короткий час програмні додатки високої якості з необхідним набором функцій. Для користувача може бути цікавий набір функцій, реалізованих у тих чи інших програмах.

Безперечним лідером на сьогодні за популярністю та тиражем продажів є програми фірми «1С». Перш за все, фірма відома завдяки своєму продукту під назвою «1С: Бухгалтерія». Існує базові та професійні різновиди цієї програми, а також їх різні модифікації, призначені для використання в локальному та мережевому варіанті. Почати працювати з даною програмою можна практично відразу після її установки на комп'ютер навіть без попереднього ознайомлення з технічною документацією. Освоєння базових програм – процедур ручного ведення бухгалтерських записів і одержання найбільш необхідних реєстрів, звітів, відомостей та багатьох інших – цілком під силу навіть самому не підготовленому в комп'ютерному відношенні бухгалтеру.

Отже, в результаті дослідження, можна зробити такі висновки, що інформаційне програмне забезпечення стало невід'ємною складовою системи бухгалтерського обліку без якої неможливо уявити сучасну бухгалтерію. Вдало підібране та ефективно налагоджене програмне забезпечення бухгалтерського обліку забезпечує максимальну ефективність управління підприємством в цілому та системи бухгалтерського обліку зокрема.

1. Краткий экономический словарь /под ред. Ю.А. Белика и др. – [2-е изд., доп.]. – М.: Политиздат, 1989. – 399 с.